

Pensjonistforbundet

Jan
2024

Fakta om fripoliser 2024

Rapport fra Pensjonistforbundet
Januar 2024

*«Pensjonsytelser fra fripoliser i livselskapene
har mistet 51 milliarder kroner i kjøpekraft
siste fem år.»*

Fakta om fripoliser 2024

Pensjonsytelser fra fripoliser i livselskapene har mistet 51 milliarder kroner i kjøpekraft siste fem år. Lovendringene fra 1.1.2024 løser ikke problemet.

Sammendrag av rapporten:

- Livsforsikringsselskapene forvalter private tjenestepensjoner i form av fripoliser med en samlet premiereserve på 314 milliarder kroner. I løpet av de siste fem årene har fripolisenes kjøpekraft falt med 51 milliarder kroner, eller 14,9 %.
- Private pensjonskasser forvalter fripoliser til en verdi av 70 milliarder kroner. Fripoliser i de fire største pensjonskassene har i gjennomsnitt mistet 6,7 % kjøpekraft i løpet av femårsperioden.
- Det er to årsaker til at livselskapene gir så dårlige resultater til fripolisekundene:
 - Fripolisekapitalen forvaltes med altfor dårlig avkastning
 - En svært liten del av overskuddet går til å øke pensjonsytelsene
- Livselskapene setter så mye som mulig av avkastningsoverskuddet i såkalte tilleggsavsetninger, som er en betinget overskuddstildeling til kundene. Selv om dette er kundenes penger, får den gjennomsnittlige fripolisekunde bare utbetalt rundt 10 % av avsetningene, det meste etter fylte 80 år.
- Fra 1.1.2024 er det foretatt lovendringer som skal være til fripolisekundenes fordel. Det legges til rette for større bufferkapital ved at de nåværende bufferfondene slås sammen. Økt bufferkapital er viktig for å kunne plassere mer av pensjonskapitalen i aksjer. Det vil kunne gi større avkastning. Kundene skal samtidig overta en vesentlig større del av tapsrisikoen og betale noe større honorarer til livselskapene.
- Det nye sammenslåtte bufferfondet skal følge de samme regler som har vært benyttet for tilleggsavsetninger når det gjelder omgjøring til økt pensjon. Selv om livselskapene vil ha anledning til å bygge ned fondene tidligere, vil det ikke stilles noen krav til livselskapene om raskere utbetaling. Vi anser det som usannsynlig at livselskapene vil føre noe av bufferfondet tilbake til kundene før de er forpliktet til det. Det betyr at overskudd som føres til bufferfond i realiteten er tapt for de kundene som har bygget opp fondene.
- Nettoeffekten av at fripolisekundene i livselskapene skal betale mer og påta seg større risiko uten å få tilført mer av eventuelle overskudd enn i dag, er etter Pensjonistforbundets mening klart negativ, med mindre det innføres regler som sikrer at midlene i bufferfondet utbetales i et rimelig tempo frem til kunden er 85 år.
- Situasjonen er annerledes for fripolisekunder i pensjonskassene. Når målsettingen er å skape best mulig pensjonsytelser for nåværende og tidligere ansatte, vil pensjonskassene i alle fall benytte mer av bufferfond og overskudd til å øke pensjonsytelsene enn det minstekravet som er

nedfelt i forskriftene. Det nye bufferfondet kan gi pensjonskassene større mulighet til å disponere overskuddene slik det er best for kundene.

- Etter Pensjonistforbundets mening er det nødvendig å innføre ulike regler for fripoliser i livselskaper og pensjonskasser. Det må stilles krav overfor de kommersielle pensjonsleverandørene som sikrer at kundene får utbetalt sin del av overskuddet fra fripolisene mens de ennå lever. Dette er noe Pensjonistforbundet har arbeidet for å få til helt siden utgivelsen av rapporten «Hvem får overskuddet fra fripolisemilliardene?» fra 2019. Denne rapporten er like aktuell i dag som da.

Fripoliser i livsforsikringsselskap: 14,9 % av pensjonen er forsvunnet på fem år

I den årlige rapporten «Kundenes fripoliseregnskap» viser Pensjonistforbundet hvor stor del av livselskapenes overskudd i forvaltningen av fripoliser som går til økte pensjonsytelser. I rapporten for 2022 er det gitt en oversikt over de siste fem årene. En kopi av denne oversikten følger som vedlegg 1 til denne rapporten. Overskuddet som er tilført fripoliser i et år bestemmer hvor mye pensjonsytelsene øker i det påfølgende året. Økningen av pensjonsytelsene i 2023 er derfor bestemt av resultatet for 2022. Basert på den vedlagte tabellen og utviklingen i konsumprisindeksen har Pensjonistforbundet utarbeidet en oversikt over utviklingen i kjøpekraften til pensjonsytelser fra fripoliser for hvert av de siste fem årene, 2019 til og med 2023.

Tapt kjøpekraft etter 2018 for fripoliser i livselskaper (totalt, i millioner kroner)

År	Premiereserve per 1.1.	Tapt kjøpekraft	Tapt kjøpekraft i %
2019	298 057	- 5 726	- 1,88 %
2020	304 443	- 2 734	- 0,89 %
2021	311 983	- 10 121	- 3,13 %
2022	316 543	- 16 221	- 4,84 %
2023	314 219	-16 850	- 5,08 %
Sum siste fem år		- 51 651	- 14,9 %

En mer detaljert tabell finnes i vedlegg 2.

Fripolisekunder i livselskapene har tapt 51 milliarder kroner eller 14,9 % av pensjonen i løpet av bare fem år. Det er med andre ord enorme pensjonsverdier som går tapt som følge av at fripolisene i livselskaper ikke forvaltes bedre. Den høye prisveksten i 2022 og 2023 har forsterket den negative utviklingen.

Fripoliser i de fire største pensjonskassene: 6,7 % av pensjonen er forsvunnet på fem år

Pensjonskassene forvalter fripoliser til en samlet verdi av 70 milliarder kroner. Vi har utarbeidet en oversikt over hvor mye av overskuddet som har gått til økte pensjonsytelser i de fire største pensjonskassene, Equinor Pensjon, Telenor Pensjonskasse, Norsk Hydros Pensjonskasse og MP Pensjon (Tine). Den finnes som vedlegg 3 til denne rapporten. På samme måte som for livselskapene har vi utarbeidet en oversikt over utviklingen i kjøpekraft.

Tapt kjøpekraft etter 2018 for fripoliser i pensjonskasser (totalt, i millioner kroner)

År	Premiereserve per 1.1.	Tapt kjøpekraft	Tapt kjøpekraft i %
2019	36 550	- 134	- 0,36 %
2020	37 321	- 150	- 0,40 %
2021	38 710	- 416	- 1,04 %
2022	41 313	- 658	- 1,51 %
2023	42 217	- 1 590	- 3,57 %
Sum siste fem år		- 2 948	- 6,7 %

En mer detaljert tabell finnes i vedlegg 4.

Tabellen viser at fripolisekundene i de fire største pensjonskassene i gjennomsnitt har tapt 6,7 % kjøpekraft de siste fem årene. Det er imidlertid et vesentlig bedre resultat enn gjennomsnittet av livselskapene.

Hvorfor er resultatet for fripolisekunder i livselskapene så dårlig?

Det er to årsaker:

1. Fripolisekapitalen forvaltes med altfor dårlig avkastning
2. En svært liten del av overskuddet går til å øke pensjonsytelsene

Avkastningen påvirkes av hvor stor andel av kapitalen som plasseres i aksjer. Dette er aksjeandelen for fripoliser i de fem livselskapene pr 31.12.2022:

Storebrand	3 %
DNB	12 %
Nordea	10 %
Sparebank 1	15 %
Gjensidige	0 %

De fire største pensjonskassene har disse aksjeandelene på samme tidspunkt:

Equinor	38 %
Telenor	40 %
Norsk Hydro	55 %
MP Pensjon	51 %

Årsaken til at svært lite av overskuddet går til å øke pensjonsytelsene kan leses ut av regnskapene for de tre største livselskapene for de siste fem årene. Disse selskapene har til sammen 96 % av fripoliser i livselskaper. Tallene er gjennomsnittstall per år for fripoliser, regnet som prosent av premiereserven:

	<u>Storebrand</u>	<u>DNB</u>	<u>Nordea</u>
Overskudd	0,99 %	0,50 %	1,51 %
<i>som er benyttet slik:</i>			
Tilleggsavsetninger	0,35 %	- 0,06 %	1,08 %
Til livselskapets eiere	0,42 %	0,25 %	0,20 %
Til økte pensjonsytelser	0,22 %	0,30 %	0,23 %

I tabellen har vi tatt hensyn til at Storebrand og Nordea har fått Finanstilsynets tillatelse til å se bort fra den avtalte beregningsrenten og i stedet benytte en rente etter eget valg. Det har ført til at det som går til økte pensjonsytelser er redusert med 0,06 prosentpoeng i Storebrand og 0,02 prosentpoeng i Nordea, mens eiernes andel øker tilsvarende.

Overskuddet er summen av administrasjons-, risiko- og avkastningsoverskudd. Av det som har gått til pensjonsytelser, har bare henholdsvis 0,08 %, 0,21 % og 0,15 % kommet fra avkastningsoverskuddet. Resten kommer fra overskuddet på forsikringsrisiko. Fripolisebestanden består av fripoliser med en garantert rente som varierer fra 2,0 til 4,0 %. Når gjennomsnittstallene er så små som dette, betyr det at både de med lav og høy garantert avkastning bare får den garanterte renten, og svært lite mer enn det.

Regnskapene viser at uansett om overskuddet er på 0,5 %, 1,0 % eller 1,5 %, så blir det omtrent det samme igjen til å øke pensjonsytelsene. Årsaken er at livselskapene setter så mye som mulig av avkastningsoverskuddet i tilleggsavsetninger.

Tilleggsavsetninger

Frem til 1.1.2024 var reglene slik: Når livselskapene får en avkastning på fripolisekapitalen som er høyere enn den garanterte renten, oppstår et avkastningsoverskudd. Livselskapene kan velge å disponere dette overskuddet på to måter.

1. Overskuddet kan deles med 20 % til livselskapet og 80 % til fripolisekundene. Kundenes andel blir benyttet til å øke pensjonsytelsene fra fripolisen.
2. Overskuddet kan overføres til kundenes overskuddskonto, som livselskapene kaller for tilleggsavsetninger. Denne kontoen vil gjennom årene øke etter hvert som den tilføres nye overskudd. Kontoen kan også bli redusert, for livselskapene har anledning til å trekke beløp tilbake fra overskuddskontoen hvis avkastningen et år blir lavere enn den garanterte renten.

Tilleggsavsetninger er en betinget overføring av avkastningsoverskudd til forsikringstakerne. Avsetningen blir trukket fra avkastningsresultatet før disponibelt overskudd fremkommer.

Forsikringsvirksomhetsloven fastsetter at livselskapene ikke skal ha noen andel av tilleggsavsetninger. Finanstilsynet har endret dette slik at livselskapene får 50 % av tilleggsavsetninger som gjenstår ved kundens død.

I Pensjonistforbundets rapport fra 2019 «Hvem får overskuddet fra fripolisemilliardene?» er behandlingen av tilleggsavsetninger detaljert beskrevet. Pengene man har på kontoen for

tilleggsavsetninger ved fylte 67 år, og som ikke benyttes til å dekke manglende avkastning, vil i Storebrand bli anvendt slik frem til fripolisekunden fyller 85 år (som er gjennomsnittlig levetid):

- 4 % Utbetales de første 13 årene, fra 67 til 80 år, som pensjon
- 6 % Utbetales de neste 5 årene, fra 80 til 85 år, som pensjon
- 33 % Gjenstår som ubenyttet premiereserve til å dekke økt pensjon fra 85 år og utover.
- 57 % Gjenstår som ubenyttet tilleggsavsetning. Blir delt mellom livselskapet og alle andre fripolisekunder med 28,5 % på hver.

Overskudd som oppstår mens man er pensjonist, blir også ført til tilleggsavsetninger. En tilleggsavsetning som foretas ved fylte 75 år, blir benyttet slik frem til 85 år:

- 2 % Utbetales de første 5 årene, fra 75 til 80 år, som pensjon
- 5 % Utbetales de neste 5 årene, fra 80 til 85 år, som pensjon
- 29 % Gjenstår som ubenyttet premiereserve til å dekke økt pensjon fra 85 år og utover
- 64 % Gjenstår som ubenyttet tilleggsavsetning. Blir delt mellom livselskapet og alle andre fripolisekunder med 32 % på hver.

Vi anslår at i gjennomsnitt vil 8 % av en kundes tilleggsavsetninger i Storebrand bli utbetalt til kunden i løpet av en gjennomsnittlig levetid. Storebrand selv får 30 % av de opprinnelige tilleggsavsetningene. Resten blir etter hvert utbetalt til andre kunder som dødelighetsarv og risikooverskudd.

DNB og Gjensidige betaler noe mer av tilleggsavsetningene til kundene enn andre livselskaper. Vi anslår derfor at gjennomsnittet for livselskapene er at om lag 10 % blir utbetalt. En fripolisekunde kan dermed forvente at om lag 90 prosent av pengene på kontoen for tilleggsavsetninger aldri blir utbetalt.

Til tross for lovens intensjon, er tilleggsavsetninger blitt nærmest verdiløse for kundene. Bare en svært liten del av avsetningen blir utbetalt til den som har bygget den opp. Og det som utbetales, kommer så sent i livet at nytteverdien er sterkt redusert.

Hva med pensjonskassene?

Pensjonskassene er underlagt samme lovgivning som livsforsikringsselskapene. Pensjonskassene er imidlertid ikke kommersielle selskaper og har ikke eksterne eiere som skal ha overskudd.

Målsettingen for pensjonskassene er derfor å forvalte pensjonskapitalen med best mulig avkastning til forsikringstakerne. De har derfor mye større aksjeandel, bedre avkastning og gir større andel av overskuddet til fripolisekundene enn det livselskapene gjør.

Nye regler fra 1.1.2024 – Et sammenslått bufferfond

Hva går endringene ut på?

Årsaken til at fripoliser i livselskaper hvert år mister kjøpekraft, er elendig avkastning på fripolisekapitalen kombinert med at fripolisekundene får utbetalt en sterkt redusert andel av de overskuddene som tross alt fremkommer. Finansdepartementet har foreslått og fått vedtatt lovendringer fra 1.1.2024 som er ment å forbedre kundenes situasjon.

De nye reglene innebærer at tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond skal slås sammen til et kundefordelt bufferfond som skal kunne dekke negativ avkastning. Fripolisene består av en premiereserve som sikrer den årlige pensjonsutbetalingen, samt bufferkapital som «beskytter» premiereserven ved negative svingninger i markedet. Større bufferkapital muliggjør større risikotaking i forvaltningen av fripolisekapitalen. Dermed kan en større andel av fripolisekapitalen plasseres i aksjer, noe som historisk sett har gitt høyere avkastning enn obligasjoner.

Det nye sammenslåtte bufferfondet skal kunne dekke negativ avkastning. Dette skiller seg fra tilleggsavsetningene som bare kunne dekke manglende avkastning mellom 0 og inntil nivået på rentegarantien (f.eks. 3 prosent). Finanstilsynet har vurdert at dersom deler av bufferfondet omgjøres til økt pensjon skal livselskapene kunne ta et honorar på inntil 20 prosent. Dette var ikke mulig for tilleggsavsetninger.

Kort sagt skal fripolisekundene bære en vesentlig større del av tapsrisikoen og betale noe større honorar til livselskapet. Håpet er at endringene vil gjøre det mer lønnsomt for livselskapene å legge en større del av fripolisekapitalen i aksjer og dermed øke avkastningen.

Pensjonistforbundets vurdering

Lovendringen tar sikte på å løse problemet med elendig avkastning. Det gjenstår å se om livselskapene velger å øke aksjeandelen. Når kundene overtar en større del av risikoen, kan det også føre til at livselskapene i stedet benytter anledningen til å forvalte kapitalen som før og frigjøre egenkapital til andre formål.

Hvis det viser seg at livselskapene velger en større aksjeandel og dermed får større avkastning, er det neste spørsmålet hvor mye av overskuddet som vil gå til å øke pensjonsytelsene. Forutsetningen for å skape større avkastning er at det skal bygges vesentlig større bufferfond enn i dag. Det betyr at så mye som mulig av overskuddene kommer til å gå til bufferfond også i årene fremover.

Det nye sammenslåtte bufferfondet skal følge de samme regler som har vært benyttet for tilleggsavsetninger når det gjelder omgjøring til økt pensjon. Selv om livselskapene nå vil ha anledning til å bygge ned fondene tidligere, er det ikke stilt noen krav til livselskapene om raskere utbetaling. Vi anser det som usannsynlig at livselskapene vil føre noe av bufferfondet tilbake til kundene før de er forpliktet til det. Det betyr at overskudd som føres til bufferfond i all hovedsak er tapt for de kundene som har bygget opp fondene.

Nettoeffekten av at fripolisekundene i livselskapene skal betale mer og påta seg større risiko uten å få tilført mer av eventuelle overskudd enn i dag, er derfor etter Pensjonistforbundets mening klart negativ, med mindre det innføres regler som sikrer at midlene i bufferfondet utbetales i et rimelig tempo frem til kunden er 85 år.

Situasjonen er annerledes for fripolisekunder i pensjonskassene. Når målsettingen er å skape best mulig pensjonsytelser for nåværende og tidligere ansatte, vil pensjonskassene i alle fall benytte mer av bufferfond og overskudd til å øke pensjonsytelsene enn det minstekravet som er nedfelt i forskriftene. Det nye bufferfondet kan gi pensjonskassene større mulighet til å disponere overskuddene slik det er best for kundene.

Etter Pensjonistforbundets mening er det nødvendig å innføre ulike regler for fripoliser i livselskaper og pensjonskasser. Det må stilles krav overfor de kommersielle pensjonsleverandørene som sikrer at kundene får utbetalt sin del av overskuddet fra fripolisene mens de ennå lever.

Vedlegg 1:

Kundenes overskudd til økte pensjonsytelser 2018 - 2022

		Store- brand Liv	DNB Liv	Nordea Liv	Sparebank 1 Forsikring	Gjensidige Pensjons- forsikring	Sum alle selskaper
2018	Premiereserve 31.12	124 820	127 144	33 882	8 357	3 854	298 057
	Til økte pensjonsytelser	298	453	33	52	25	861
	I % av premiereserven	0,24 %	0,36 %	0,10 %	0,62 %	0,65 %	0,29 %
2019	Premiereserve 31.12	127 889	129 103	34 557	9 024	3 870	304 443
	Til økte pensjonsytelser	293	468	43	265	33	1102
	I % av premiereserven	0,23 %	0,36 %	0,12 %	2,94 %	0,85 %	0,36 %
2020	Premiereserve 31.12	131 273	131 667	36 210	8 963	3 870	311 983
	Til økte pensjonsytelser	377	278	51	30	0	736
	I % av premiereserven	0,29 %	0,21 %	0,14 %	0,33 %	0,00 %	0,24 %
2021	Premiereserve 31.12	134 272	132 599	36 623	9 163	3 886	316 543
	Til økte pensjonsytelser	639	581	243	524	57	2044
	I % av premiereserven	0,48 %	0,44 %	0,66 %	5,72 %	1,47 %	0,65 %
2022	Premiereserve 31.12	133 736	130 949	36 549	9 131	3 854	314 219
	Til økte pensjonsytelser	245	193	79	35	6	558
	I % av premiereserven	0,18 %	0,15 %	0,22 %	0,38 %	0,16 %	0,18 %
Gj.snitt	Gj.sn. premiereserve	130 398	130 292	35 564	8 928	3 867	309 049
	Gj.sn. til pensjonsytelser	370	395	90	181	24	1 060
	I % av premiereserven	0,28 %	0,30 %	0,25 %	2,03 %	0,63 %	0,34 %

Vedlegg 2:

Beregning av verditap fripoliser i livselskap 2019-2023

(Tall i mill kr)

	<u>Sum alle</u> <u>livselskaper</u>
2019 Premiereserve 31.12.2018	298 057
Til økte pensjonsytelser i 2019	861
I % av premiereserven	0,29 %
KPI økning 2018 - 2019 i prosent	2,21 %
KPI økning 2018 - 2019 i kroner	6 587
Tapt kjøpekraft i 2019 i kroner og prosent	- 5 726 - 1,88 %
2020 Premiereserve 31.12.2019	304 443
Til økte pensjonsytelser i 2020	1 102
I % av premiereserven	0,36 %
KPI økning 2019 - 2020 i prosent	1,26 %
KPI økning 2019 - 2020 i kroner	3 836
Tapt kjøpekraft i 2020 i kroner og prosent	- 2 734 - 0,89 %
2021 Premiereserve 31.12.2020	311 983
Til økte pensjonsytelser i 2021	736
I % av premiereserven	0,24 %
KPI økning 2020 - 2021 i prosent	3,48 %
KPI økning 2020 - 2021 i kroner	10 857
Tapt kjøpekraft i 2021 i kroner og prosent	- 10 121 - 3,13 %
2022 Premiereserve 31.12.2021	316 543
Til økte pensjonsytelser i 2022	2 044
I % av premiereserven i 2022	0,65 %
KPI økning 2021 - 2022 i prosent	5,77 %
KPI økning 2021 - 2022 i kroner	18 265
Tapt kjøpekraft i 2022 i kroner og prosent	- 16 221 - 4,84 %
2023 Premiereserve 31.12.2022	314 219
Til økte pensjonsytelser i 2023	558
I % av premiereserven	0,18 %
KPI økning 2022 - 2023 i prosent	5,54 %
KPI økning 2022 - 2023 i kroner	17 408
Tapt kjøpekraft i 2023 i kroner og prosent	- 16 850 - 5,08 %
Sum tapt kjøpekraft siste 5 år i kroner	- 51 651
Sum tapt kjøpekraft siste 5 år i prosent	- 14,9 %

Vedlegg 3:

Overskudd til fripolisekundene i utvalgte pensjonskasser 2018 - 2022

	Equinor	Telenor	Norsk Hydro	MP	Sum
2018					
Premiereserve 31.12	22 085	6 367	4 551	3 547	36 550
Til økte pensjonsytelser	364	61	95	154	674
I % av premiereserven **	1,68 %	0,97 %	2,13 %	4,54 %	1,88 %
2019					
Premiereserve 31.12	22 088	6 829	4 663	3 741	37 321
Til økte pensjonsytelser	72	24	101	123	320
I % av premiereserven **	0,33 %	0,35 %	2,21 %	3,40 %	0,86 %
2020					
Premiereserve 31.12	22 808	6 965	4 794	4 143	38 710
Til økte pensjonsytelser	430	79	95	327	931
I % av premiereserven **	1,92 %	1,15 %	2,02 %	8,57 %	2,46 %
2021					
Premiereserve 31.12	24 373	7 414	5 079	4 447	41 313
Til økte pensjonsytelser	985	369	151	221	1726
I % av premiereserven **	4,21 %	5,24 %	3,06 %	5,23 %	4,36 %
2022					
Premiereserve 31.12	24 406	7 714	5 399	4 698	42 217
Til økte pensjonsytelser	44	235	301	169	749
I % av premiereserven **	0,18 %	3,14 %	5,90 %	3,73 %	1,81 %
Gjennomsnitt 2018-2022					
Gj.sn. premiereserve	23 152	7 058	4 897	4 115	39 222
Gj.sn. til pensjonsytelser	379	154	149	199	880
I % av premiereserven **	1,66 %	2,22 %	3,13 %	5,08 %	2,30 %

*Deler av overskudd benyttet til å sette ned garantert rente, dette gir utsikter for høyere regulering i fremtiden

** Prosenttallet er regnet ut av premiereserven før tilførsel av årets overskudd

Vedlegg 4:

Beregning av verditap fripoliser i pensjonskasser 2019-2023

(Tall i mill kr)

	<u>Sum fire</u>	
	<u>pensjonskasser</u>	
2019 Premiereserve 31.12.2018	36 550	
Til økte pensjonsytelser i 2019	674	
I % av premiereserven	1,84 %	
KPI økning 2018 - 2019 i prosent	2,21 %	
KPI økning 2018 - 2019 i kroner	808	
Tapt kjøpekraft i 2019 i kroner og prosent	- 134	-0,36 %
2020 Premiereserve 31.12.2019	37 321	
Til økte pensjonsytelser i 2020	320	
I % av premiereserven	0,86 %	
KPI økning 2019 - 2020 i prosent	1,26 %	
KPI økning 2019 - 2020 i kroner	470	
Tapt kjøpekraft i 2020 i kroner og prosent	- 150	- 0,40 %
2021 Premiereserve 31.12.2020	38 710	
Til økte pensjonsytelser i 2021	931	
I % av premiereserven	2,41 %	
KPI økning 2020 - 2021 i prosent	3,48 %	
KPI økning 2020 - 2021 i kroner	1 347	
Tapt kjøpekraft i 2021 i kroner og prosent	- 416	- 1,04 %
2022 Premiereserve 31.12.2021	41 313	
Til økte pensjonsytelser i 2022	1 726	
I % av premiereserven i 2022	4,18 %	
KPI økning 2021 - 2022 i prosent	5,77 %	
KPI økning 2021 - 2022 i kroner	2 384	
Tapt kjøpekraft i 2022 i kroner og prosent	- 658	- 1,51 %
2023 Premiereserve 31.12.2022	42 217	
Til økte pensjonsytelser i 2023	749	
I % av premiereserven	1,77 %	
KPI økning 2022 - 2023 i prosent	5,54 %	
KPI økning 2022 - 2023 i kroner	2 339	
Tapt kjøpekraft i 2023 i kroner og prosent	- 1 590	- 3,57 %
Sum tapt kjøpekraft siste 5 år i kroner	- 2 948	
Sum tapt kjøpekraft siste 5 år i prosent	- 6,7 %	

**Jan
2024**

Pensjonistforbundet

Fakta om fripoliser 2024

Pensjonistforbundet

Torggata 15, 0181 Oslo

www.pensjonistforbundet.no
